

Autorzy fotografii: J.Gasparska, W.Holnicki, Z.Reszka, P.Pytka

→ Meble gabinetowe

→ Muzeum Pałac w Wilanowie
ul. Stanisława Kostki Potockiego 10/16
02-958 Warszawa
tel.: (+48-22) 842 81 01, 842 48 09
fax: (+48-22) 842 31 16
e-mail: muzeum@muzeum-wilanow.pl
konserwacja@muzeum-wilanow.pl
www.wilanow-palac.pl

→ Meble gabinetowe

Zespół mebli gabinetowych: dwóch szafek i stołu-biurka wyróżnia się spośród innych elementów wyposażenia pałacu wilanowskiego szczególną dekoracyjnością. Ich gładka, czarna fornirowana hebanem i inkrustowana mosiężnymi żyłkami powierzchnia, wzbogacona została w części fasadowej płycinami z czarnego zbitego wapienia z barwną dekoracją plastyczną w formie kompozycji bukietowych, owoców, motyli, ptaków z półszlachetnych kamieni.

Gzysmy, krawędzie, bordiury i narożniki podkreślone zostały bogato rzeźbionymi złoconymi brązami. Meble te powstały w Paryżu w drugiej połowie XIX wieku. Podobne dekorowały apartamenty Napoleona III.

W środkowej części gzysmu wieńczącego obie szafki znajdują się wmontowane herby Piława rodziny Potockich. Świadczą one o tym, że meble wykonane zostały w paryskim warsztacie na zamówienie właścicieli Wilanowa. Do pałacu wilanowskiego sprowadził je August Potocki.

Ze względu na pogarszający się stan mebli, a także ich wysoki poziom artystyczny w roku 2006 przeprowadzono ich gruntowną konserwację.

Uszkodzenia obejmowały głównie zewnętrzną strukturę mebli. Miejscami występowały odspojenia i ubytki forniuru oraz metalowej inkrustacji w formie cieniutkich żyłek. Jednak najpoważniejszym problemem były znaczne ubytki (ok. 70%) barwnych kamiennych aplikacji na obu szafkach i bokach stołu.

Odpadające elementy były w przeszłości wielokrotnie wzmacniane przy użyciu różnych klejów naturalnych i syntetycznych, co potwierdziły badania laboratoryjne. Ze względu na niebezpieczeństwo dalszego osypywania dekoracji podjęto decyzję o jej całkowitym demontażu. Ponieważ wszystkie oryginalne części musiały wrócić na właściwe miejsce, każdy detal został udokumentowany i opatrzony numerem.

Każdą z szafek pokryto w sumie około 300 sztukami drobnych, ozdobnych elementów z kilkunastu rodzajów kamieni półszlachetnych i ozdobnych pochodzących z różnych zakątków świata.

Na podstawie przeprowadzonych konsultacji ze specjalistami z dziedziny geologii i jubilerstwa oraz szeroko zakrojonych badań petrograficznych, można było jednoznacznie wskazać zastosowane gatunki kamieni. Pozwoliło to na wierną rekonstrukcję elementów. Odtworzono więc brakujące detale: owoców i szypulek, owadów, liści, todyg, konarów drzew i gałązek, kokard i wstążek, wzorując się na zachowanych elementach.

Problem stanowiły jedynie te fragmenty, dla których brakowało analogii do rekonstrukcji. Tak było w przypadku dużej frontowej płyty, na której drzewo wiśniowe zachowało się fragmentarycznie. Na podstawie obrysu zachowanego na płycie znany był jedynie ogólny kształt brakującego morywu. Brakujące formy modelowano najpierw w plastelinie, a następnie wykonano w odpowiednim kamieniu.

Użyte materiały skalne pochodzą m.in. z Afryki (mułowiec), Brazylii (karnel) czy Albanii (marmur czerwony), a także z Polski (dębnik, marmur kielecki.). Ważne było, aby dobrać kamienie tak, aby pasowały do kolorystyki i „uzylenia” oryginalnych dekoracji. Poszczególne detale kamienne opracowywano wstępnie łożymi frezami używając mikro szlifierki, następnie dopracowywano i polerowano je ręcznie. Ponieważ stwierdzono, że niektóre oryginalne fragmenty koloryzowano, zastosowano podobny zabieg w stosunku do zrekonstruowanych elementów. Przygotowane w ten sposób detale pozwoliły na odtworzenie całej kompozycji. W końcowym etapie prac powierzchnia kamiennych płyt oraz aplikacji zabezpieczona została woskiem mikrokrystalicznym i wypolerowana dla uzyskania połysku. Pieczołowicie przeprowadzone zabiegi konserwatorskie trwające ponad rok, przywróciły zabytkom dawny blask oraz uwidatniły ich piękno. Rzadko spotykany sposób ozdabiania mebli aplikacjami kamiennymi w zestawieniu z inkrustacjami sprawia, że są one szczególnie interesujące. Zapraszamy do obejrzenia ich w północnym skrzydle pałacu w Galerii Krajobrazów.

